

**KESKUSTA
NUORET**

kohtuullisen luonnollinen

Ruoka

1. Johdanto

Ruoka on perustarpeemme. Kotimainen ruoka on tärkeä niin suomalaiselle kuin saksalaisellekin.

Keskustanuorille on tärkeää turvata kotimainen, suomalainen, ruuantuotanto ja -jalostus. Suomalainen ruoka on usein laadukkaampaa, turvallisempaa ja puhtaampaa kuin ulkomainen. Ruuantuotannolla ja -jalostuksella on myös suuri kansantaloudellinen merkitys. Lisäksi omalla elintarviketuotannolla varaudutaan kriisitilanteisiin.

Oheisella ohjelmalla pyritään tukemaan yhtäläisesti sekä kuluttajan että tuottajan asiaa.

2. Ruoan tuotanto

Jo tavanomainen suomalainen ruuantuotanto on ympäristötietoista, puhdasta ja laadukasta. Kotimaisen maatalouden säilyttäminen on paras tapa turvata elintarvikkeiden turvallisuus, eläinten hyvinvointi sekä kulttuurimaiseman säilyminen. Myös Euroopan unionin on tuettava riittävin resurssein ympäristön huomioimista viljelyssä.

Riittävä kotimainen elintarviketuotanto ja -jalostus ovat suomalaista perusturvaa parhaimmillaan. Siitä ei pidä tinkiä. Suomessa ei esiinny BSE:n kaltaisia vaaralliseksi tai helposti leviäviksi luokiteltuja eläintauteja.

Eläinperäisillä elintarvikkeilla on korkea hygieeninen laatu. Se ei ole sattumaa tai hyvää tuuria vaan vuosikymmenien ajan jatkunut ehkäisy ja valvonta tarttuvien eläintautien torjumiseksi näkyy tuloksina. Lisäksi Suomen maantieteellinen asema, eläintilojen pitkät etäisyydet ja viileä ilmasto ovat estäneet tarttuvien eläintautien leviämistä. Kasvitauteja vastaan ilmasto on paras rokote. Meillä on myös puhtaat ja riittävät luonnonvesivarat.

Ruuan tuottajien taloudellisen ja yhteiskunnallisen aseman turvaaminen on tärkein edellytys turvallisen ruuan tuotannolle. Tiukkenevien laatu- ja hygieniavaatimusten sekä tehostuvan tautitorjunnan ylläpitäminen vaatii niin ikään resursseja. Ruuantuottajien arvostus ja henkinen kannustaminen on myös tärkeää.

Kansainvälinen kauppa ei saa vaarantaa paikallista maataloustuotantoa taloudellisesti epäsuotuisilla alueilla, jotka silti soveltuvat turvallisen ruuan tuottamiseen. EU:n maatalouspolitiikka samoin kuin kansallinen maatalouspolitiikka on saatava pitkäjänteisemmäksi. Jos tuottajien toimeentulo on katkolla muutaman vuoden välein, vaarantuu pitkäjänteinen kehittämistyö väistämättä. Maatalouden investoinnit jäävät paljolti tekemättä

KESKUSTANUORET

epävarman tulevaisuuden edessä. Hallituksen on linjattava kansallisen maatalouspolitiikansuunta vuosikymmeniksi eteenpäin ja noudatettava jatkossa päätöksenteossa samaa linjaa. Ruuan lähituotantoon, kontrollointiin ja alkuperän tunnettavuuteen on panostettava kuluttajan parhaaksi. Pienemmän, vihreämmän ja vähemmän teollisen maatalouden malli on oikeutettu. Osana sitä myös luomutuotannon laajentamiselle on luotava edellytyksiä.

3. Elintarvikkeiden jalostus ja kauppa

Elintarvikejalostus keskittyy jatkuvasti yhä suurempiin yksiköihin. Elintarvikesektorin pienten ja keskisuurten yritysten toimintamahdollisuudet on myös turvattava. Pk-yritysten on mahdollista toimia kannattavasti erityisesti erikois- ja laatutuotemarkkinoilla sekä alihankkijoina.

Kaupoilla on tänä päivänä yhä suurempi määräysvalta hinnoista ja tuotevalikoimasta. Kaupat nostavat yhä suurempaa katetta, jopa ilman merkittävää syytä. Kaupan suurenevat katteet huonontavat kuluttajan taloudellista tilannetta ja tuntuvat myös jalostajista sekä tuottajista epäoikeudenmukaisilta. Teollisuus puolestaan maksaa tuottajille alimitoitettua hintaa kuluttajahintaan nähden. Tuottajahintojen kehitykseen on saatava muutos.

Alkuperämaan ilmoittaminen ei ole kaupan este. Yhä pidemmälle jalostettujen elintarvikkeiden pääraaka-aineiden alkuperä on pystyttävä todistamaan. Elintarvikkeen alkuperämaan ilmoittaminen on selkeä laatutieto ja kertoo kuluttajille tuotanto-oloista. Lakia on muutettava siten, että esimerkiksi vain kotimaassa tuotettu liha voidaan pakkausmerkinnöissä ilmoittaa kotimaiseksi. Käsittelyt eivät saa mahdollistaa sitä, että ulkomaalainen liha muuttuu kotimaiseksi.

Pakkausmerkintöjä on myös yhtenäistettävä, koska kotimaisuuteen selkeästi viittaavat merkinnät eivät välttämättä tarkoita, että tuotteen raaka-aineet olisivat suomalaisia. Joutsenlippu-merkintä on säilytettävä ja elintarvikejalostajia on kannustettava sen käyttöön. Merkkiä on kehitettävä takeena kotimaisuudesta ja laadukkaasta tuotteesta. Suomen tulee myös aktiivisesti vaikuttaa Euroopan unionin elintarvikepolitiikkaan, jotta tuoteselosteet ja pakkausmerkinnät saadaan selkeämmiksi.

Jalostajien on yhdessä tuottajien kanssa huolehdittava eläinkuljetusten asianmukaisuudesta, eläinten turvallisuudesta ja niiden hyvinvoinnista.

KESKUSTANUORET

Suomessa valvotaan tehokkaasti Euroopan unionin asettamia direktiivejä ja asetuksia, jotka koskevat eläinten kuljetusta. Unionin sisällä valvontaa tulee tehostaa, jotta määräysten noudattaminen yhdenmukaistuu. Valtion tulee edistää aluepoliittisilla toimenpiteillä, kuten esimerkiksi verotusta keventämällä, teurastamoiden ja jalostuslaitosten elinvoimaisuutta kaikkialla Suomessa. Tällä tavoin ehkäistään myös se, etteivät kuljetusmatkat pitene liikaa.

4. Kuluttajat

Kuluttajan on saatava elintarvikkeita, joiden elintarvikehygieeninen ja terveydellinen laatu on turvattu. Hinta ei saa asettaa kuluttajia eriarvoiseen asemaan vaan turvallinen ruoka on taattava jokaiselle.

Keinotekoinen säilyvyysaikojen pidentäminen ei lisää elintarvikkeen turvallisuutta. Uudet tuotantomenetelmät ja pakkausratkaisut vaikeuttavat kuluttajan mahdollisuutta tarkkailla tuotteen laatua omilla aisteillaan. Ihmiset ovat tottuneet siihen, että ruuan pilaantumisen näkee homekasvustona tuotteen pinnalla tai haistaa tuotteesta, mutta nykyisin on paljon tuotteita, joista pilaantuminen ei ole aisteilla havaittavissa.

Kuluttajalla on oikeus tietää ruuan alkuperämaa. Elintarvikepakkaukseen on merkittävä mistä raaka-aineista elintarvike on valmistettu, mistä tuotteen raaka-aineet ovat peräisin ja missä se on valmistettu. Myös lisäaineet ja mahdollinen geenimanipulaatio on merkittävä selvästi pakkaukseen.

Julkisella sektorilla on suosittava lähiruokaa. Sen saatavuutta on lisättävä sekä käyttömahdollisuuksia kehitettävä tuottajien ja ruokahuollon yhteistyönä. Kun ruuan valmistuksessa käytetään lähialueiden raaka-aineita, kuluttaja saa varmemmin tuoretta ja kotimaista ruokaa. Lisäksi lähiruuan käyttö vähentää kuljetuksista aiheutuvia pakokaasupäästöjä, jotka ovat haitaksi ympäristölle.

Ruuan tuottamisella ja valmistamisella on tärkeä sosiaalinen ja yhteiskunnallinen rooli. Ruoka on perustarpeemme ja ruuanvalmistustaito on perustaito. Suomalainen kouluruokailu on merkittävässä roolissa lasten ruokatottumusten kehittäjänä. Lisäksi koululaisten on hyvä nähdä miten ruokaa valmistetaan. Kotitalous voitaisiin sisällyttää myös peruskoulun alaluokkien opetussuunnitelmaan.

Kunnat päättävät nykyään usein keskittää ruokahuoltonsa. Samaan aikaan keskuskeittiöillä otetaan käyttöön yhä enemmän valmisruokia. Keskustanuorten mielestä tällainen kehitys ei ole oikean suuntaista. Me tarvitsemme edelleen keittäjiä myös pienille kyläkouluille. Koululaiset tarvitsevat monipuolista, tuoretta

KESKUSTANUORET

perusruokaa sen sijaan, että saisivat puoli- tai kokovalmisteista valmistettua, jäähdytettyä ja lämmitettyä ruokaa.

5. Tulevaisuus

Geenimuuntelu, lisääntyvät allergiat, EU:n laajeneminen, tilakoon kasvu ja teollisuuden keskittyminen luovat paljon haasteita elintarvike- ja maatalouspolitiikalle huolehdittaessa kotimaisesta, turvallisesta ruuantuotannosta. Ruokahuoltoon liittyvillä sektoreilla on varmistettava riittävä valtionomistuksen taso.

Geenimuuntelu on monisyinen asia. Suomi on kuitenkin pidettävä geenimuunnellusta tuotannosta ja geenimuunnelluista elintarvikeraaka-aineista vapaana alueena. Allergioiden lisääntymistä on osaksi selitetty pitkälle prosessoitujen ja käsiteltyjen elintarvikkeiden yleistymisellä. Myöskään geenimuuntelun vaikutuksia elinympäristöön ja luonnon kiertokulkuun ei tunneta vielä tarpeeksi hyvin. Lisäksi geenimanipulaatio voidaan asettaa eettisesti kyseenalaiseksi.

EU:n laajeneminen näyttää mihin eurooppalainen ruuantuotanto on matkalla: Keskittyykö maatalous tulevaisuudessa suotuisille alueille vai turvataanko maatalous kaikissa jäsenmaissa. Keskustanuorten mielestä kaikilla Euroopan unionin mailla on oltava mahdollisuus omaan ruuantuotantoon.

Tilakokojen kasvuvauhti on leimannut suomalaista ruuan tuotantoa jo pitemmän aikaa. Suurilla tiloilla on usein pieniä tiloja paremmat mahdollisuudet kehittää tuotantoaan. Toisaalta tilakoon kasvu lisää työmäärä sekä taloudellisia ja sosiaalisia riskejä. Pääasia on kuitenkin turvallisen ruuan tuottaminen kuluttajille oli kyse sitten pienestä tai suuresta tilasta, tavanomaisesta tai luomuviljelystä.

Suomi on tunnettu pitkälle viedystä terveysvaikutteisten elintarvikkeiden tutkimuksesta. Tämän tutkimustyön jatkuminen on turvattava ja koulutusta tälle alalle on kehitettävä. Elintarvikealan yliopistokoulutusta olisi lisättävä avoimen yliopiston puolella sekä mahdollistettava paremmat täydennys- ja jatkokoulutusmahdollisuudet alan työntekijöille.

Ruoka pysyy muodissa!

KESKUSTANUORET